

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Erkölcös élet a boldogulás alapja.

Irta: Ikarus.

Erkölcsei szempontból kétféleképpen lehet az embert bíráló alá vonni. Megbírálni a vallás-erkölcsi és társadalmi erkölcsi szempontból. Ez a két fogalom, ha nem is éppen ugyanazt jelenti, annyira kiegészítő részét képezi egymásnak, hogy egymás nélkül el sem képzelhető.

Egy egyént, a ki csak az isteni tiszteleteken vész részt rendszeresen, mutathatja a legpéldásabb ájtatosságot, talán, hogy a figyelmet maga iránt felköltse, adakozó is, még sem lehet erkölcsösnek mondani, ha a világi életben megkövetelt társadalmi erkölcsöket mellőzi. Hiszen — hogy egyebet ne emlitsék — maga a »Tíz parancsolat« sem csupán az Isten tiszteletét rendeli, hanem az emberek s azok tulajdonának tiszteletben tartása mellett, a bűnös cselekedetektől való óvakodásra is figyelmeztet. S ez érthető is, mert ez az imaszerű figyelmeztetés annak idején nemcsak istenfélelemre kötelezte az embereket, hanem egyszerre mind a tulajdon szentségére és a bűnös cselekedetektől való óvakodásra figyelmeztető isteni törvény is volt. És azt, a ki ennek csak az istenfélelemre vonatkozó részét tartotta be, illetőleg csak mutatta, hogy megtartja, egyébként pedig — titokban vagy nyilvánosan — a társadalom kárára cselekedett: képmutató (farizeus) elnevezéssel illették.

Azt a másik egyént pedig, a ki embertársai jogát és a tulajdon szentségét tiszteletben tartja, szóval a társadalmi erkölcs ellen nem vét, de az isteni tiszteletektől tünetőleg távol tartja magát, sőt az ellen nyíltan állást foglal, a társadalom legtöbb esetben, mint nem teljesen erkölcsös embert, kiközösíti s »atheista«-nak, istentagadónak nevezi el.

Hogy tehát az ember helyesen éljen s vállalataiban, hivatásában boldogulbasson, vallási és társadalmi erkölcsi alapon kell élnie. Ellenkező esetben vagy egyik vagy másik részről, vagy éppen mindkét részről is összeütközésbe jön az e részben fennálló társadalmi nézetekkel, illetőleg az állásából kifolyólag ránézve illetékes szabályokkal vagy törvényekkel.

És ez nemcsak a magánégyénre, hanem minden közszolgálatban álló egyénre, tehát a csendőrré nézve is

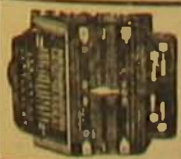
kötelező. Sőt a csendőrré nézve még kötelezőbb, mert katonai állásánál és különleges alkalmaztatásánál fogva — úgyszólván — az egész társadalom szeme rajta van és mert őt az erkölcsös életre nemcsak a közvélemény, hanem és főként a fennálló katonai szabályok és törvények is kötelezik.

Lélekre ható szavakban van az erre vonatkozó és törvény erejével bíró szabály a Szolgálati Szabályzat I. rész 2—4. §§-aiban lefektetve. Nemcsak a testület tekintélyét emeli, hanem a saját előnyét is szolgálja tehát minden csendőr, ha az említett szabályzat szentírászerű határozványait lelkébe vési s a szerint igyekszik berendezni életmódját és magaviseletét.

A csendőrnek, minden szolgálati elfoglaltsága mellett is módjában van, hogy az isteni tiszteleteken időközönként megjelenhessen. S csupán az a körülmény, hogy őrsé székelyén talán nincs az ő vallásának megfelelő egyház, ne tartsa őt vissza a más vallásnak isteni tiszteletén való részvételtől. Istennek tisztelete nem a különféle vallási ceremóniák megtanulásából, ismeretéből és helyes alkalmazásából áll, hanem a szívből fakad és abban az imában jut kifejezésre, a melyet az Egek Urához fohászokva lelkünk enyhitése céljából, ha egyszerű szavakkal is elrebegtünk.

Részt vehet tehát a csendőr a más vallásbeliek isteni tiszteletén is, mert ezzel egyrészt méltó kifejezést ad ama más vallás és követői iránt érzett tiszteletének, másrészt megszerzi ez által az azon vallásbeliek becsülését, tiszteletét és ragaszkodását, mert jogosan hiszik róla, hogy lelkileg velük együtt érez.

A hit, az Istenben való bizodalom erőt és türelmet ad a szolgálatunkban előforduló szenvedések elviselésére, megnyugtat bennünket jelen sorsunkban s reményt nyújt egy jobb jövő iránt. S míg a kishitű vagy éppen hitetlen ember, az élet veszélyei között bátortalanul és tanácstalanul áll, elcsügged, vagy folytonos panaszban vagy éppen az eléggé el nem ítélhető isteni káromlásban tör ki a sors esetleges mostohaságai ellen s türelmetlenségével munkakedvét is elrontva, foglalkozását, illetőleg esküvel fogadott kötelességének teljesítését elhanyagolja, addig a hitben megerősödött lelkületű valóságos ember Istenbe vetvén bizodalomát, szilárdan megáll a veszély közepette; erős hittel, türelemmel és ernyedetlen kitartással halad előre a kitűzött cél felé

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón főm és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Judo-vika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszor, hár, stb., míg **Roményi** legújabb képezetű hangszereit át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe anyagban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

mert megnyugvást és vigaszt ad neki a tudat, hogy erős hit mellett a sors csapásai sem elviselhetetlenek s hogy Isten a benne bizókat el nem hagyja s ennek alapján boldogulása is bizonyos.

S bátran mondhatjuk, hogy nekünk, csendőröknek legnagyobb szükségünk van erre az erős hitre.

Szolgálatunk alatt folytonos harcban állunk a társadalom erkölcsatenjeivel, folyton küzdelemben az idő viszonytársaival és saját emberi gyengeségünkkel. S hogy mindezeket leküzdhesük és tiszta lelkiismerettel állithassuk magunkról, hogy hiven, becsülettel végeztük el a ránk bízott feladatot; erre csak az erős, rendíthetetlen hit, az Istenben való változatlan bizodalom adhat erőt, kitartást és reményt s ennek a jelében boldogulhatunk is.

*

Az erkölcsi élet tisztaságához, a csendőri állás és társadalmi tekintély megóvásához és fenntartásához ama erkölcsi hibák kerülése is szükséges, amelyek a mellett, hogy az egyén egészségét és megbízhatóságát veszélyeztetik, s a Szolgálati Szabályzat I. rész és a csendőrségi II. szolgálati utasítás általános határozványaihoz ütköző fegyelmi kihágások esetleg vétségek lévén, a csendőrnél meg nem türetnek, még a polgári társadalomban is csökkentik a csendőr tekintélyét.

Ezek egyike az iszákosság.

Az iszákosság az emberi szenvedélyek legborzasztóbb elfajulása. Betegség ez, mely ellen orvosság alig található. Rabjává teszi úgy a legtanulatlanabb, mint a legműveltebb embert.

S ha az ember addig, míg egyéni akaraterejével teljesen rendelkezik, nem védekezik ellene, később már, mikor a szenvedély urrá lett felette, teljesen menthetetlen. Az ilyen ember előtt aztán a becsület, a tisztesség, a jellem, mind semmivé törpül, rút szenvedélye kielégítésére feláldoz mindent. Jó tanács, figyelmeztetés mind nem használ semmit, mert ha az adott pillanatban javulást ígér is, bizonyos, hogy azt meg nem tartja, hanem a legelső alkalmat felhasználja, hogy forrongó szenvedélyét kielégítse.

Végtére is a sok alkohol tönkreteszi, elpusztítja szervezetét, aláássa egészségét s megjelenik a vég kezdete: a delirium tremens (idült alkohol mérgezés), melynek következtében addig is, míg a halál a szenvedéseitől meg nem váltja, valóságos csapás a családjára és a társadalomra egyaránt.

A magánegyénél ugyan leginkább a család szenved az által, ha a családfő az iszákosság rabjává válik. De az olyan fontos közszolgálatban álló egyén, mint a csendőr, már nemcsak saját magának és tekintélyének árt vele, hanem a társadalomnak és a testület tekintélyének is.

Tudvalevő dolog, hogy az ittas ember nem ura saját akaratának, hanem pillanatonként változó szeszélyei

által vezetetik. Higgadságát, nyugodt és helyes ítélőképességét elveszti, minden semmiségért felbevül, mérgelődik s ha ezt valamely mellékkörülmények fokozzák, dühe tetőpontra hág s csak rombolni, pusztítani vágyik. S ha már az ittas ember ilyenekre képes, még fokozottabb mérvben váltja ki a szenvedély mindezeket az iszákosoknál. Ez utóbbiak alig egy-két pohár szeszese ital elfogyasztása után elvesztik a nélkül is gyenge akaraterejüket, saját magukkal szemben is tehetetlen hábbá lesznek. És, ha nincsenek mellettük, a kik egyéni befolyásukkal, a romboló, pusztító kitérőéseket korlátozzák vagy egészen megbiusítsák vagy pillanatonként változó szeszélyeiket másfelé irányítsák, a leghorzasztóbbra is képesek.

A csendőrnél ennél fogva minden tehetségével, minden akaraterejével arra kell törekednie, hogy e borzasztó szenvedélynek rabjává ne legyen. De oktatói, figyelmeztetői kell őket e tekintetben az őrsparancsnokoknak is, komolyan és minden alkalommal az ettől való óvakodásra addig, míg nem késő.

Az őrsparancsnoknak áll legjobban módjában, hogy alárendeltjeit e részben megfigyelje s ha valamelyiknél észreveszi, hogy hajlama van az iszákosságra, minden erejével és minden megengedett eszköz felhasználásával oda kell hatnia, hogy annak minden ez irányban való törekvését megbiusítsa.

Ott, a hol a jó tanács, a szigorú felügyelet és figyelmeztetés nem használ, a szigorubb eszközökhöz kell folyamodni, de elnézni egyetlen esetet sem szabad.

De nemcsak az őrsparancsnokoknak, hanem a bajtársaknak is kötelessége ez. És nagyon természetes, hogy különösen akkor, ha az illető már ittas, sobszabad vele szemben erőszakosan fellépni, hanem szép szóval, kérlelve kell őt esetleges káros szándékától elterelni s gondolatmenetének más irányt adni. Mert így a legtöbb esetben sikerül őt úgy magára, mint másra nézve ártalmatlanná tenni, míg az azonnali szigorú és erélyes fellépés, a körülmények eme stadiumában, már — mint fentebb is jeleztem — csak fokozza az engedetlenségét és nehezebbé teszi a megfékezését.

*

Nem kevésbé hátrányos a csendőr használhatóságára és megbízhatóságára a szerencsejáték, vagyis a valódi nevén nevezve, a pénzben való kártyázás. Sőt ez még ártalmasabb amannál, mert a kártyás egyén legtöbbször rendszeresen korcsmában és italozás közben szoktak s így, ha az illetőnek nem is volna hajlama az iszákosságra, a gyakori kártyázás közben lassanként megszokja azt is, és a megszokás folytán természetévé, majd szenvedélyévé válik.

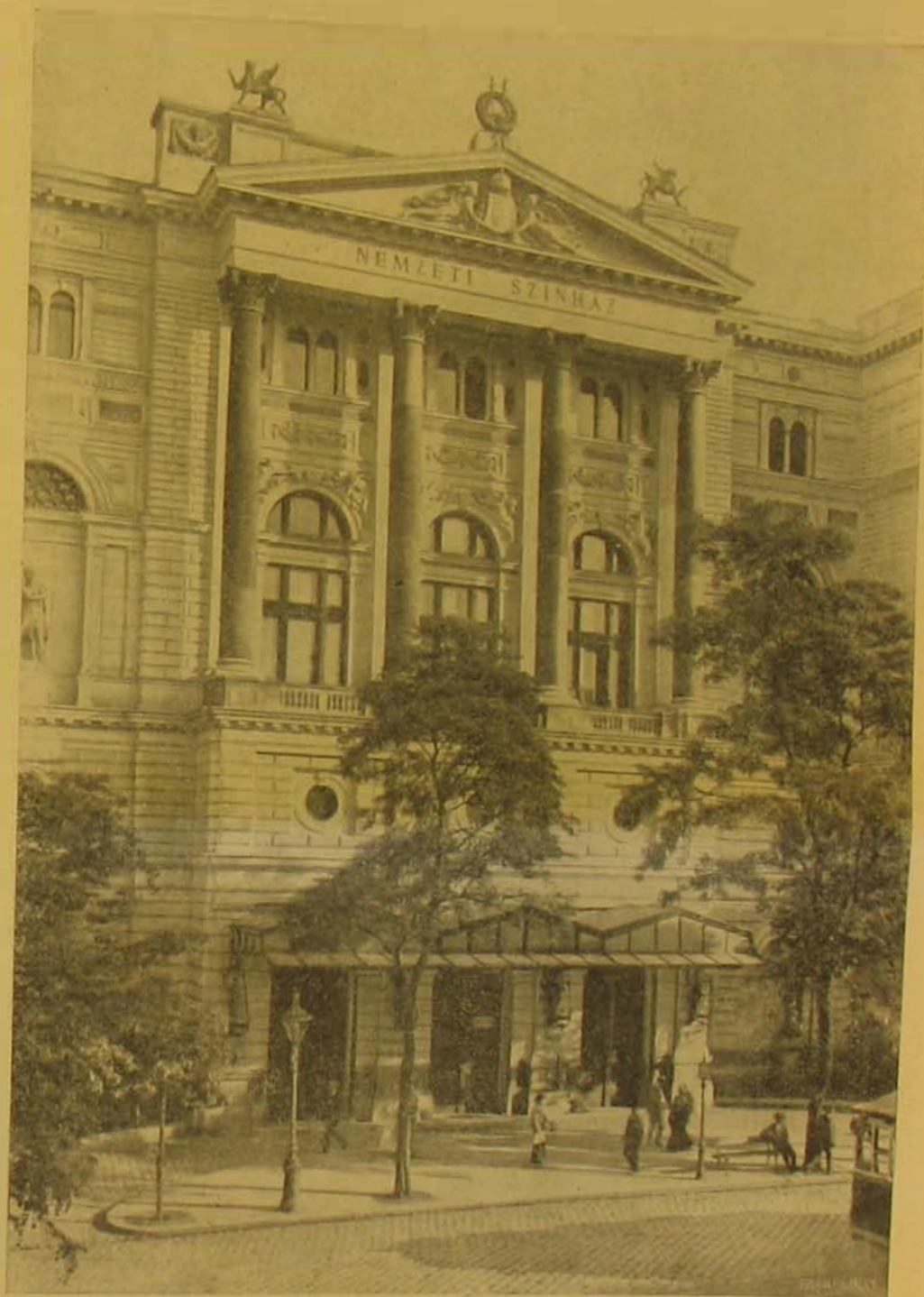
Az a csendőr, a kinek szenvedélye a kártyázás, épp úgy megbízhatatlanná válik, mint az iszákos. Ha

A legjobb órák,

legszolidabb ékzerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy kézzel, mint részlettízetre 10 évi Jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
javítások 5 évi Jótállás mellett. Arjegyék ingyen!

A budapesti Nemzeti Színház homlokzata mai állapotában.

alkalma van rá, egész éjszakákat a kártyasztal mellett tölt, ami után csak természetes, hogy a következő napon semmiféle, a szolgálatával összefüggő foglalkozáshoz nincs kedve, álmos, kimerült, nem töriedik semmivel; nemesebb czólokért nem lelkesedik; sőt a szolgálat érdekében való önképzést s hivatásával járó egyéb kötelességei teljesítését is épp úgy elhanyagolja mint az iszákos, tehát használhatósága is csökken, vagy éppen használhatatlanná válik.

Ha tehát akadna olyan csendőr, a ki ennek a szenvedélynek hódol, azzal szemben ugyanazok a kötelességek birtulnak az őrsparancsnokra és bajtársakra, mint az iszákosokkal szemben.

Nem nehéz őket felvilágosítani szenvedélyök káros voltáról, mert hiszen alig van község, melynek lakosai között, hasonló okok miatt, erkölcsileg és vagyoniilag tönkrement egyének ne volnának és csak ezeknek — talán éppen általa is ismert — helyzetét kell újból és

újából eléjük tárni és ismertetni kell vele az erkölcsi züllöttség ama megszegyenítő hatását, a melynek az ilyen egyének ki vannak téve.

Ismertetni és meg kell értetni vele, hogy eme erkölcsi hibái következtében sem a csendőri, de más pályán se boldogulhat, mert az iszákosság és kártyázás, mint a megbízhatatlanságnak és használhatatlanságnak legjellemzőbb előidézői, előmozdítói, képtelenné teszik őt arra, hogy bármely állást csak tőrhetően is betölthessen.

Bizonyos, hogy ilyen és ehhez hasonló oktatások, figyelmeztetések, esetleg szigorú megintések vagy a hol ez sem használ, még szigorubb fenytések alkalmazása folytán, ha csak egy kis becsületeszés van még benne, visszaretten addigi erkölcsi banyatlásától és a javulás útjára tér.

*

Már ez a két rossz szenvedély is elég arra, hogy valamely egyén a csendőrségi szolgálatra alkalmatlannak minősíttessék. De a ki már ennyire baladt a lejtőn, annak ezekkel összefüggésben, sőt éppen ezekből önként következő s a csendőrségnél szintén meg nem tőrhető egyéb erkölcsi hibái is vannak.

Ezek az úgynevezett könnyelmű adósságszinálás és rossz társaságba való keveredés.

Az adósságszinálás jellemzésére már itt megjegyzem, hogy ha valaki nem a saját bibájából, hanem valamely vagy a maga, vagy a családja egyik-másik tagjának betegsége s az ennek gyógykezeltetése, vagy más különleges családi esemény: születés, kibázasítás, elbalázás, esetleg valamely elemi csapás következtében kerül abba a helyzetbe, hogy rendkívüli kiadásai fedezésére elegendő pénzzel nem rendelkezvén, saját hitelképességének megfelelő kölcsönt vesz fel, vagyis — nevében nevezve — adósságot csinál, ezt könnyelmű adósságszinálásnak minősíteni s az egyének erkölcsi bibául felrőni nem lehet, és a követett gyakorlat szerint nem is szokás.

Nagyon természetes, hogy az adósságba keveredés eme méltányolható okait az illetőnek mindannyiszor kétségtelenül és elfogadhatóan igazolnia is kell.

Könnyelmű adósságszinálásnak tehát csak az olyan adósságszinálások tekintetnek, a melyek korcsmai mulatozásból, kártyázásból vagy más szerencsejáték üzéséből, ágyastartásból, a megélhetéshez nem szükséges, úgynevezett luxustárgyak beszerzéséből, avagy ilyenek következtében beálló pillanatnyi pénzszavarak miatt, bajtársaktól vagy magánosoktól felvett kölcsönökből keletkeznek és az illető egyén eljárásából beigazoltan kitűnik, hogy az állástekintély fedezete alatt és nagyobb hitelképesség szinlelése mellett vette fel a kölcsönöket, a visszafizetéssel pedig egyáltalán nem törődvén, ez által a csendőri állás tekintélyét veszélyeztette.

A csendőrnek minden ilyenü adósságszinálástól tartózkodnia kell, mert a mellett, hogy ennek az olő-

járó parancsnokság tudomására jutása esetén fegyelmi fenytésnek teszi ki magát és megbízhatóságát is veszélyezteti, ennek ismétlődése esetén előfordulhat, hogy a testületből is eltávolíttatik.

Már pedig nem tetelezhető fel egy egyénről, hogy önként és eskü alatt elvállalt csendőri állását ilyen könnyelműen veszélyeztesse s úgy ezen, mint esetleg más téren való boldogulásának egyszer s mindenkorra útját vágja. (Vége köv.)

Néhány szó a polgári államszolgálatba való átlépésről.

Irta: Pálffy István csendőrvezető.

Érdemes a vizsgálódásra, hogy mely okok készítetik a fenforgó viszonyokhoz képest a megfelelő javadalmazásu csendőrlegénységet a polgári államszolgálatba való átlépésre.

Azok, a kik erre törekednek, talán pár szóban megadnák erre a feleletet. De ne bamarkodjunk el a dolgot, nehogy félreértsük egymást, hanem vizsgáljuk és keressük az okot, mely a csendőrlegénységet polgári államszolgálatba való átlépésre csábítja és állapotuk meg, vajjon csakugyan olyan csábítók-e ezek.

Tudjuk, hogy az 1873. évi II. t.-cz. alapján a cs. és kir. közősbadsereg, haditengerészet, a m. kir. honvédség és csendőrségnél 12 évig és e között legalább 8 évig altisztképp szolgált egyének, ha megfelelő igazolvánnyal vannak ellátva és magaviseletük kifogástalan, igényt nyerne akár a közszolgálatban, akár pedig az állam által segélyezett vasuti, gőzhajózási és egyéb vállalatoknál leendő alkalmaztatásra. Ez az az igény tehát, a mely feljogosítja a csendőrlegénységet arra, hogy polgári államszolgálatba átléphet.

De nézzük, minő állásokra jogosítja fel ez az igény az illető pályázókat?

Ha a pályázó legalább is a középiskola négy alsóbb osztályából sikeresen levizsgázott s ezt bizonyítvánnyal is kellően igazolni képes, akkor bivatalki állásra pályázhat, ha erre jogosító igazolványt nyer. Ámde nagyon kevés azoknak a száma, a kik ilyen állásra pályázhatnak. A legnagyobb rész csakis szolgai állásra pályázhat, a melynek az irodai, vasuti, postai stb. szolgai állások.

A csendőrségnél a folyó évi július hó 1-étől kezdődőleg már egy csendőr fizetése évenként 900, az őrsvezető 1100, az őrmesteré 1300 korona. Ehhez járul még a szolgálati pótdíj, mely 100 koronától 500 koronáig emelkedik. E szerint egy csendőr abban az időben, a melyben az említett pályázatra jogosult lesz, már 1200—1400, az őrsvezető 1400—1600, az őrmester pedig 1600—1800 korona évi fizetést kap. De van ezenkívül egyéb mellékilletéke is, a melynek az építkezési pótlék, kísérleti díjak, feljelentési jutalékok, tömegátalány stb.

Ezzel szemben a hivataliszolgai, vasuti vagy postai szolgai állás évi 500—600, legjobb esetben — a mi igen ritka — 700 korona javadalmazással van egyhekötve. Mellékilletéke pedig nincsen más, mint a ruházati átalány és a lakkér; ez azonban a csendőrségnél is megvan.

Tisztán látjuk tehát, hogy ez a fizetés közel sem áll arányban a csendőrségnél nyert javadalmazással.

Egészen másképp áll a dolog a hadseregben és a

A Népszínház épülete, melybe a Nemzeti Színház költözni fog.

honvédségnél szolgáló altiszteknél. Ezek, habár 12 évig vagy ennél is buzamosabb ideig szolgálnak is s bár a valóságos őrmesterségig is felvitték, mégsem érnek el több fizetést, mint évi 840 koronát. És nyugdíjaztatásuk esetén a napi zsoldjuk után nyerendő nyugdíjuk is oly csekély, hogy az még lakbérre is alig elég, nemhogy abból megélni, ruházkodni és családát eltartani lebeszen. Érthető tehát, ha az ilyen altiszt pályázik. Mert ha elnyeri azt az 500—700 korona fizetéssel javadalmazott állást, bosszabb szolgálat után csak felmegy a fizetése évi 900—1000 koronára és ha 40 évi szolgálat után teljes fizetésének élvezése mellett nyugdíjba megy, mégis csak jobban van biztosítva a megélhetése, mintha a csapattól menne nyugdíjba évi 200—300 K nyugdíjjal.

A csendőrségnél is még érthető, ha azok, a kik bizonyos körülményeknél fogva, még az igényjogosultság idejében is csendőri vagy csendőr címzetes őrsvezetői rendfokozatban vannak s előrelátbatólag további szolgálat esetén is abban maradnának, a csapatbeliek példáját követve pályáznak. Mert a polgári állásokban könnyebben elérhető nőülés és az esetleg magasabb összegű nyugdíj elfogadhatóan csábíthatja őket. De már az őrsvezetőknél és ennél magasabb rendfokozatu altiszteknél ez érthetetlen. Annál inkább, mert ha az adó és egyéb levonásokat és a fizetésnek bélyeges nyugta alapján való felvételét tekintjük, magasabb összegű javadalmazásban ott se részesülnek, mint itt.

Tudom, vannak olvasóim közt, a kik azt gondolják, hogy ha a csendőrségnél divó szigorú fegyelemkezelés nekem eszembe jutna, akkor majd megtalálnám az okot, a mely miatt a polgári államszolgálatba iparkodnak csendőreink. De én csak azt mondom erre, a mit különben minden gondolkodó bajtársam is tud, hogy ez az állítás tarthatatlan, mert oly kényes és pontos szolgálatnál, mint a milyent a csendőr teljesít, a fegyelem szigorú kezelésére nagy szükség van.

A ki jó katoná volt, abból bizonyára jó csendőr is válik. S a ki jó csendőr, az nem találja szigorúnak a fegyelemkezelést, mert kötelességének iparkodik pontosan megfelelni és arra törekszik, hogy előljáróinak megelégedését, bizalmát és szeretetét mindenben kiérdemlje.

A ki pedig nem erre törekszik és nem rendeli alá a saját érdekeit a szolgálatnak, az előtt szigorúnak tűnhetik fel a fegyelemkezelés, mert hiszen téves és könnyű gondolkodásmódjánál fogva könnyen összeütközésbe kerül a szabályokkal, az előljáróival és ez természetesen maga után vonja azt, a mit ő szigorú fegyelemkezelésnek minősít, a mi azonban csak eszköz arra, hogy őt basznos tagjává lenni kényszerítse a testületeknek.

Eppen így vagyunk a nőülés kérdésével is. Látnuk, hogy érdemes altiszteink, sőt ujabban egyes bosszabban szolgáló csendőrök is mind többen kapnak nőülési engedélyt, mert szaporodnak az olyan laktanyák, a hol nősnék való lakások vannak és ezen kívül kivételesen oly belyekre, a hol nősnék való lakások nincsenek, lakbéréket is engedélyeznek.

Tudjuk mindannyian, hogy azok közül, a kik így módon elbagyták a testületet, sokan és sokszor bánkódva gondolnak vissza elhamarkodott elhatározásukra. Mert ne higgye senki, hogy a polgári szolgálatban valami eldörádó vár reája. Ott is engedelmeskedni, becsületesen s komolyan dolgozni kell. És míg itt a laktanya és lőszerelvénytisztogatási és más hasonló munkát a c éléség (főzőnő, mindenesgyerek, loápoló)

végzi helyette, ott a szolgálai alkalmazásokban ugyanezeket a teendőket is magának kell teljesítenie. Azt bizem felesleges dolog erről bővebben beszélni. A ki merlegelni tudja a helyzetét és összehasonlítást tud tenni a mostani helyzete és az elnyerendő állással járó helyzete között, az úgy sem kívánczik el a csendőrségtől.

Jól meg kell gondolni manapság minden embernek, mikor egy már megszokott állását elhagyni akarja. vajjon helyesen cselekszik-e? Minden csekély természetű kellemetlenség miatt nem érdemes újabb pályát választani s új életet kezdeni. Egy komoly gondolkozású férfi ezt nem is teszi, mert nem esik kétségbe, ha egyszer-másszor nem is úgy történik valami, a mint remélte, várta. Az élet küzdelem itt is, másutt is. S a ki sokszor kezd, ritkán végez. Helytelenül cselekszik tehát, a ki maga idézi elő a maga kárát.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az áruló hajszálak.

Írta: György István csendőrőrmester.

Nagy volt a riadalom Nyitra megye Nagysurány községben 1900 szeptember hó 16-án. De lehetett is, mert Surány községben még a régi betyárvilágban sem történt az említett éjszakáihoz hasonló eset. Mert hogy pénzért vagy más értékes jószágért valakit meggyilkolnak, az még érthető; de hogy valakit egy pár koronát érő téli ingért gyilkoljanak meg, szinte érthetetlennek látszik. Pedig úgy volt. Mert Cs. J. hátszegi lakost a község közszeretben és tiszteletben részesülő egyik polgárát éppen egy téli ingért gyilkolták meg. Legalább addig, míg a tettes meg nem került, így látszott a dolog, mert Cs. J.-től — kinél különben az eset idején semmiféle értékes tárgy nem volt — az ingon kívül más nem hiányzott. Az egész lakosság méltatlankodva, szörnyűködve tárgyalta az esetet és találgatták ki lehet az elvetemült gyilkos.

Az esetről csakhamar az őrs is értesült. Őrsparancsnokom gyengélkedő lévén, engem bizott meg a nyomozással. Ennek a megbízatásnak jobban örültem, mint a világ minden kincsének, mert ily esetben még sohasem nyomoztam. Járőrtársammal a helyszínre érve, a helyszíni szemlét megejtettem, de ott már semmit sem lehetett megállapítani, mert a hullát elvitték s az e közben oda sereglett lakosság úgy össze-vissza taposta a helyszínt, hogy semmi olyan nyom, tárgy vagy jel nem volt felfedezhető, a mi a nyomozás megkezdésére és irányítására, vagy a tettes kilétére csak legcsekélyebb támpontul is szolgálhatott volna. A mint ilyenek után kutatva vizsgálódom a helyszínen, figyelmemet egy, a héjától kissé megfosztott fa ragadta meg, a melynek ezen a részen néhány hosszú őshajszálát vettem észre. Ezeket szépen összeszedtem és pénztárcámban elhelyezve, a hullá megtekintése végett a községbázára indultunk.

Már ott találtam az orvozt, ki a hullát megvizsgálva a nyakon talált nyomokból megállapította, hogy Cs. J.-t az ismeretlen tettes megfojtotta. A fejbőr hátsó részén talált bőrléhorzsolásból pedig arra következtetett, hogy azt a tettes valamely érdes kemény tárgyhoz nyomhatta és az horzsolhatta meg a tettesrel küzdő Cs. J. fejbőrét. Ezenfelül a hullá ökolbe szorított ujjai között még 4—6 vörös hajszál is találtunk, a mi arra engedett következtetni, hogy az csak a tettes hajszála lehet, melyet az elhalt azzal való küzdelmében húzhatott ki.

Ez gondolkozóra ejtett. Már majdnem három évig voltam a surányi őrsön, a lakosság nagyobb részét személyesen ismertem. A mint így emlékezetemben kutatok a tettes után, hirtelen eszembe jutott, hogy a helyszínre menetközben találkoztunk K. nevű legénynyel, ki kalapját levéve köszöntött

A Nemzeti Színház épülete az 1840-es években.

bennünket. Ezen én már akkor is elcsodálkoztam, mert jól ismertem őt és sok bajom is volt vele s bár sokszor találkoztunk hol egy, hol más körülmények között, de még sohasem érdemesített annyira, hogy köszöntött volna.

Mintán őt olyan mindenre képes falurosszának ismertem és mivel a meggyilkolt még életerős ember volt, arra a következtetésre jutottam, hogy csak nálánál erősebb ember fojtotta meg, ez pedig M.-re teljesen ráillett, de különösen, hogy ő is vöröshaju volt: tisztában véltem lenni vele, hogy a tettes nem lehet más csak ő.

Mint hogy pedig szokásos büntettes is volt, azonnal a község házához rendeltem és kérdőre vontam a cselekményre nézve. Tagadott konokul, sőt a felmutatott vörös hajszálak láttára se jött zavarba, — falusi észlasmód szerint kijelentvén — hogy nemcsak egy tarka kutya van a világban. Ruházatát is megvizsgáltam, de nem volt rajta a keresett ing. Azt azonban észrevettem rajta, hogy a hajszálak láttára meglepődött.

Elbátároztam tehát, hogy lakását is átkutatom. S bár a legalaposabban végeztem a kutatást, az ing mégsem került elő.

Már-már meghiusultak éreztem reményemet, midőn — az udvaron járkálva — a fészerbe berakott szalma tetején észrevettem, hogy az röviddel előbb meg lehetett bolygatva. Elrendeltem tehát az egész szalma kiszedését. M. erre elhalványult és tiltakozó szavain is észrevehető volt az izgatottság. Mikor pedig alig egy kevés szalma kiszedése után előkerült a éli ing, elkialtotta magát:

— *Vessze vagyok, bevallok mindent, én gyilkoltam meg Cs. J.-t.*

Ezután előadta, hogy a foldeken ő szeszőlalkozott Cs. J.-vel és tettelességre kerülvén köztük a dolog, dühében a fa kérgehez nyomva, megfojtotta. Az inget pedig csak azért huzta le róla, hogy ekként a nyomozást félre vezesse.

A tetteit beismerése és a bűnjel alapján a bíróságnak adtak át, hol elvette méltó büntetését.

Számtalanszor hangoztatott elv az, hogy a nyomozó csendőr figyelmét a legcsekélyebb nyomnak vagy tárgynak se szabad elkerülni. Ez esetben is ennek szemelőtt tartása és kiterjedt személyismeretem segített oly hamar és könnyen a szép eredményhez.

KÉPEINKHEZ.

Az új Nemzeti Színház.

A múlt század 30-as éveiben nemzeti közadakozásból épült Nemzeti Színház nemsokára a multak emléke lesz. Beteljesedik rajta is, mint annyi sok más, hogy semmi sem maradandó a világon. Tűzbiztonsági és technikai szempontból már hosszabb idő óta kifogások merültek fel ellene s most már végképp elhatározott dolog, hogy egészen lebontják. Pedig a magyar színészet benne fejlődött nagygyá s a magyar dráma is benne emelkedett európai színvonalra. Emellett — bár a színészet gyermekkorában nagyobb részt a külföld és a német színpadi irodalomból táplálkozott — a későbbi időkben, a magyar színpadi irodalom erősödése után nagyon sokat lendített a nemzeti irodalom magyarosítása körül. Képeinkben a most még fennálló Nemzeti Színházat és a budapesti Népszínházat mutatjuk be olvasóinknak. Utóbbi azért, mert míg az új Nemzeti Színház felépül, helyébe ez hárulhat ki.

HIREK.

Határsértés Julius 13-án a piatraalhai örskörlet-bez tartozó Vidravám közelében öt román batárörkatonát több magyar alattvalót magyar területen meg-támadott, a magyar területen állott magyar erdőőrre rálőtt és a megtámadott magyar alattvalók közül tizen

Romániába kísért. Az erdőőrre intézett lövés eredménytelen volt. A vizsgálat a brassói csendőrkerületi parancsnokság intézkedésére bevezettetett.

Gyilkosság. A fehérmegyei Kisláng községben július 14-én éjjel 12 órakor Tóth István kislángi lakos apósának, Gáspár Péternek lakásába batolva, ott az anyósát baltacsapásokkal megölte, apósát és annak István nevű baltacsapásokkal megölte, apósát és annak István nevű négy öves fiát ugyancsak baltával összevagdolva, életveszélyesen megsebesítette, azután pedig a házat rájuk gyújtotta. A kislángi örsnek a helyszínén nyomban megjelent járőre a hullát és a sebesülteket az elégeástól megmentette, a tettest pedig elfogta.

Dinamit-merénylet. A hunyadmegyei Kracsunesden az «Első Erdélyi Aranybánya r. t.» Krausz Mihály nevű felügyelőjének lakásába július 13-án éjjel 1 óra tájban ismeretlen tettesek dinamitot dobtak. A felrobbant dinamit Krauszt és nejét könnyen megsebesítette, a lakást és butorzatot pedig megrongálta. Az ismeretlen merénylők ellen a nyomozás folyamatba tételt.

Tűz. Pasztó bevesmegyei községben július 14-ikén Robeim Károly és fiai budapesti fakereskedő cégnek a vasuti állomáson levő faraktára a mozdony szikráitól meggyuladt és az ott felbalmozva volt mintegy 15 000 vagon tüzifa 200,000 K kárértékben elégett. A kár biztosítás révén megtérül.

Fegyveres csavargó. Novák Albert Abauj-Tornamegye Szögliget községi illetőségű egyen a cs. és kir. 34. gyalogezredtől megszökött és Szögliget és Körtvélyes községek erdeiben fegyveresen csavarogva a vidék lakosságát rettegésben tartja. A fegyveres csavargót Virágh járásörmester, tornai járásparancsnok a szádalmási, szini és komjáti örsökről összpontosított nyolcz főnyi legénységgel üldözi.

Bucszuszó. A közelmúltban állandó nyugállományba helyezett Schieder János járásörmester az alábbiakban bucsuzik el a testület minden tagjától:

«Huszonnégy évvel ezelőtt, szüleim és barátaim ellenzése daczára is követve szívem sugallatát és a csendőrség iránt érzett rokonszenvtől vezéreltetve léptem be a csendőrségi testületbe. Őszintén mondbatom, soha azt a lépést meg nem bántam. Büszke öntudattal viseltem mindig a csendőr nevet. Most pedig, mikor törődöttségem és rokkantságom a testület elhagyására és nyugállományba vonulásra késztet, megbatottan mondok hucsut minden bajtársamnak. S egyhen mindannyi-nak szives jóindulatába és emlékébe ajánlván magamat, még arra kérem őket, hogy a csendőrségi testület és előjárók iránt, mindenkor adaadó, példás ragaszkodással és sohasem változó tisztelettel és szeretettel viseltessenek. Alázatos tisztelettel kérem ezuttal összes volt előjáróimat is, hogy azért az atyai jóindulatért, melyet irányomban tanusítani mindig kegyesek voltak, őszinte köszönetem és soha nem muló báláorzetem önként és szívből jövő nyilvánítását, kegyesen elfogadni méltóztassanak». Budapest, 1908 július hó. Schieder János ny. járásörmester.

Egy komoly, törekvő, szorgalmas és megbízható volt altiszt bucsuszava ez, melyet örömmel bozunk a testület minden tagjának tudomására.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, könnyességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emélfogva

olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegyet ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válaszig mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vétezzék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Őrs Mozsgó. Sorsjegyekről később. Hogy a Csendőrségi Lexikon II. kiadása mikor jelenik meg, nem tudjuk. Az Általános Ismeretek Tára és A szesz italok és a nemi betegségek elleni óvintézkedést ismertető könyv már szétküldött.

Cs. J. Olvassa el mult évi 26. számunkban «H. A.» csendőrnek adott válaszunkat.

P. J. Kérdése nem elég világos, s így nem felelhetünk.

Kutató. 1. és 3. igen, az összeg rendeletileg van szabályozva, a vonatkozó táblázat minden jegyzői irodában ki van függesztve; 2. egy koronás bélyeg, ha csak szegénységi bizonyítvány alapján nem bélyegmentes; 4. a szolgabírói hivatal által kiállított igazolványokért a községi elöljáróságnak semmit se kell fizetni; a jegyző valószínűleg az igazolványért benyújtandó kérvény megírása fejében fizettet magának, a mihez joga van.

Leonidas. Feljelentendő.

K. J. csendőr. 1. Néveletlenség; 2. nem; 3. azóta már felvette; 4. ha jogtalanul elti lajdonította: lopást.

V. A. A runsort a kerületi parancsnokságnál vezetik, így nem tudjuk.

Tudni vágyó. Megmaradnak; 317. sz.; nem lehet tudni.

N. J. 1. Megmaradnak; 2. kérje szolgálati uton.

R. 1. Ha alkalmas, igen; 2. és 3. próbaszolgálatra a vasúthoz menni nem lehet; a felvétel napidíjas minőségben történik, s pályafelügyelővé csak a megkívánt szakvizsga letétele után, körülbelül egy-két év múlva nevezetik ki, mely minőségben mindaddig megmarad, a míg az üresedéshez képest pályázat nélkül, hivatalból felvigyá óvá ki nem nevezik; 4. a napidíjas és gyakornoki minőségben eltöltött idő a nyugdíjba beszámíttatik ugyan, de a csendőrségi, illetve katonai szolgálati idő még közvetlen átlépés esetén is csak akkor, ha ezen idő után a nyugdíjpótlék a vasuti alapba befizetettik: ez a pótlék az igényjogosultsági igazolvány alapján történt közvetlen átlépés esetén a belügyi tárczát terheli. Gondolja meg alaposan a dolgot, ne hogy holtig tartó számban-bánom legyen a vége.

Nyelka. őrmester. Papirkosarunk van s így, mivel álmokat nem küldünk, beküldött munkája odavándorolt. De mert munkájából tehetség tűnik ki, arra kérjük, hogy egyes elért vagy ismert fontosabb és érdekesebb nyomozási eseteket dolgozzon fel és azt küldje be. Így szabad idejét hasznosan fogja felhasználni és nekünk is örömet okoz.

Gr. M. 58. Ha a szolgálati idejére vonatkozó adatok helyesek s ha ön közvetlenül lépett át — miről csak a felülvizsgálati iratokból győződhetünk meg — akkor beszámítható szolgálati ideje 1908. évi július hó végéig (mert ténylegességi illetékeit addig fogja élvezni) meghaladja a 20 évet s nyugdíj fejében a július hó 1-vel folyóvá tett 1300 korona alapfizetés és 500 kor. pótdíj négy nyolczad része, vagyis 900 korona lesz folyósítva, mely összegnek egy havi hányada 75 koronát tesz ki.

Aspis. Helyesen úgy mondja, hogy «nem respektálják».

Alföldi csendőr. Ha az engedélyt megkapja, akkor a rendelkezésre álló lakás lesz részére kiutalva s lakbérváltást nem kaphat; így tehát a kérdéses alapra nincs is mit felajánlani. A szándék szép lélekre vall, de nem valószínűleg meg. Kérvényőben felesleges említést tenni róla.

K. J. Ha arra érdemes, úgy kinevezik, illetőleg előléptetik.

Szalóci csendőr. 1. Igen; 2. kérheti, és pedig a felülvizsgálattal alkalmával, de hogy a kérelmét teljesítke, az attól függ,

hogy hosszú szolgálata alatt minő szorgalommal, eredménynyel teljesítette kötelességét

A. 1. Igen; 2., 3. sem kérés mellett, sem a nélkül; 4. nem Novák őrsvezető. Ugy tudjuk, hogy még nincs sajtó alá rendezve, tehát meg sem rendelhető.

S. J. Az, a ki idősebb járőrvezető.

Remény. Nincs joga, nem kötelesek.

B. J. havasolja. Egy szó sem igaz belőle.

A. A. Olvassa el a «Laktanya szabályok» 17. pontját.

Poprádmenti csendőr. Az ált. szolg. htv. XV. fejr. g) pontja teljes felvilágosítást ad.

Soós őrsvezető. Kérdés: Gazdasági terményeknek 60—100 koronáig terjedő értékben «a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről» szóló 1894. évi XII. tez. 93. §-ában felsorolt, bekerített helyekről bemászás útján véghez vitt ellopása miként minősítették? Válasz: Lopás vétségének, hacsak a btkv. 336. §-ában foglaltak nem nyerne alkalmazást. A «bemászás» jelen esetben nem ad jogalapot arra, hogy a lopás büntetnek minősítessék, mert a mezőrendőri törvény 93. §. a) pontja gazdasági terményeknek gyümölcsös kertből, szőlőből stb. bekerített helyekről bemászás útján való ellopását 60 kor. értékig kihágásnak minősíti, így tolát a btkv. 336. §. 3) pontjában említett «bemászás» ettől élesen megkülönböztetendő. Ebből önként következik, hogy a 60—100 koronáig terjedő kár csak lopás vétségének minősíthető.

H. Sopron. Még nem lett beterjesztve.

Palánkai őrs. Sorsjegyei közül az 5188—50. számú osztrák vörös kereszt sorsjegy a törlesztési huzáson 30 koronával kisorsoltatott.

B. Alsópodsága. Sorsjegyei közül a 8938—13. számú magyar vöröskereszt sorsjegy a törlesztési huzáson 30 koronával kisorsoltatott.

Vincze pr. csendőr Hőgyész. Hogy kérdésre válaszolhassunk, sorsjegyeinek számait (sorszám és szám) is pontosan közölje.

Többnek. A zsold és szolgálati pótdíj emelése folytán a nyugdíjak és végkielégítések változott összege — mint illetékes helyről értesülünk — egy táblázatba lesz összefoglalva, a melyet annak idején mi is közre fogunk adni. Addig legyenek türellemmel.

Baka. 1. Olvassa el lapunk 1906. évi 4. számában «A határrendőrség» ezim alatt közölt cikkünket és a f. évi 25. számunkban «Tudni vágyó csendőrnek» adott üzenetünket. 2. Hadiseregünkben most már egyedül br. Fejérvény Géza es. és kir. tábornagy van a Mária Terézia rend lovagkeresztjével kitüntetve, azonban ezen rendjel lovagjai még ő fonsége Alfonz, szicíliai kir. herceg, Caserta grófja és ő fonsége Ernő Ágost cumberlandi és brannschweig-lüneburgi kir. herceg.

Alföldi öreg zsoldár. Igen.

Itzgonyi őrmester. 1. Nem; 2. igen, de fegyveradó alá esik.

Próbacsendőr. Bármely könyvkereskedésben megkapja.

Zeidner őrsvezető. Olvassa el lapunk f. évi 26. számában «Soós őrsvezetőnek» adott üzenetünket, a bélyegyet lapunk javára bevételük.

Aranygyöfői öreg zsoldár. 1. és 2. nem; 3. A btk. 336. §. 2. pontja szerint minősülő büntett (btk. 117. lapoldalán levő 12. pont). 4. Vétség. — A bélyegyet lapunk javára bevételük.

Érvelő Br. A csendőrségi és szolgálati pótdíj között az a különbség, hogy az előbbi «havi», az utóbbi «napli» illetéket képez, ezélje mindkettőnek ugyanaz, t. i. a csendőrségi «különleges» szolgálat megjutalmazása. — A «szolgálati pótdíj» mint a zsold (havi díj) kiegészítő része aonni foglalható le, még a rangotálya non aorolt havidíjasoknál sem.

T. J. Három övre.

P. E. 1. A kúria gyakorlata szerint orgadóság (B. J. T. XVIII. 2. 9575—87. sz.) 2. Bűncseged.

HIVATALOS RÉSZ

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi július hó 10-én Bad-Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Fery Oszkár, a székesfehérvári VI. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett alezredest, a magyar királyi helügyminiszterium csendőrségi osztályának vezetőjét, ezen szolgálati alkalmazása alóli felmentése és létszám felett való vezetésének beszüntetése mellett, a kolozsvári I. számú csendőrkerület parancsnokává és

Oláh Ödön, budapesti III. számú csendőrkerületbeli alezredest, kerületénél létszám felett való vezetése mellett, a magyar királyi helügyminiszterium csendőrségi osztályának vezetőjévé legkegyelmesebben kinevezni, továbbá

postupiczi Kostka Pál ezredesnek, a brassói VII. sz. csendőrkerület parancsnokának basonló minőségben Pozsonyba és

Bencze Bálint őrnagynak, a debreczeni VIII. számú csendőrkerület másod-törzstisztjének, hasonló minőségben Budapestre való áthelyezését; végül

Enyeter Ferencz ezredesnek, a kolozsvári I. számú csendőrkerület parancsnokának, mint egészségi okokból szabadságoltnak jelen szolgálati alkalmazása alóli felmentése mellett létszámon felül való vezetését legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Kinevezettek:

1908. évi július 16-ával:

ettrekarcsai Ladaics Ákos, V. számú csendőrkerületbeli százados, pozsonyi szárnyparancsnok, ugyanazon csendőrkerületnél pótszárnyparancsnokká és

kriecsfalusi Kriecsfalussy Jenő, IV. számú csendőrkerületbeli százados, a máramaroszigeti 1. szakasz parancsnoka, ugyanazon csendőrkerületnél Máramaroszigetre szárnyparancsnokká.

Megbízottak:

1908. évi július hó 16-ával:

Spalla Aurél, II. számú csendőrkerületbeli százados, szegedi pótszárnyparancsnok, a VII. számú csendőrkerületnél,

Bariss Árpád, IV. számú csendőrkerületbeli százados, kassai pótszárnyparancsnok, a III. számú csendőrkerületnél és

Pfeiffer Károly, III. számú csendőrkerületbeli száza-

dos, budapesti szárnyparancsnok, a VIII. számú csendőrkerületnél a másodtörzstiszti teendők végzésével, továbbá

Honyetz Károly III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, kecskeméti szakaszparancsnok, a kecskeméti és végül

Hamza Gyula, V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a pozsonyi 1. szakasz parancsnoka, a pozsonyi szárnyparancsnokság ideiglenes vezetésével.

Áthelyezettek:

1908. évi július hó 16-ával:

Kintis István, I. sz. csendőrkerületbeli százados, tordai szárnyparancsnok, a II. számú csendőrkerülethez Szegedre és

Geyer János, IV. számú csendőrkerületbeli százados, máramaroszigeti szárnyparancsnok, ugyanazon csendőrkerületnél Kassára, mindketten pótszárnyparancsnokká való kinevezés mellett,

Fuxhoffer Gyula, V. számú csendőrkerületbeli százados, pozsonyi pót-szárnyparancsnok, szárnyparancsnoki minőségben ugyanazon csendőrkerületben Besztercebányára,

Wachsmann Vilmos, III. számú csendőrkerületbeli százados, kecskeméti szárnyparancsnok, hasonló minőségben a VI. számú csendőrkerületbe Szekszárdra,

Sziz Géza, V. számú csendőrkerületbeli százados, besztercebányai szárnyparancsnok, basonló minőségben a III. számú csendőrkerülethez Budapestre, továbbá: a jelenlegi szolgálati minőségükben:

Bulay Andor, IV. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, felsőviszói szakaszparancsnok, ugyanazon csendőrkerületben Máramaroszigetre az 1. szakaszhoz,

Demény Dezső várakozási illetékekkel szahadságolva volt hadnagy, a IV. számú csendőrkerülethez Felsőviszóra,

Ranezay Imre, V. számú csendőrkerületbeli hadnagy, aranyosmaróti szakaszparancsnok, a II. számú csendőrkerülethez Lugosra a 2. szakaszhoz,

Székendy Béla, II. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a lugosi 1. szakasz parancsnoka, az V. számú csendőrkerülethez Aranyosmarótra,

Kürtly Endre, IV. számú csendőrkerületbeli hadnagy, az eperjesi 2. szakasztól, a II. számú csendőrkerülethez Temesvárra az 1. szakaszhoz,

besenyei László Béla, II. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a temesvári 1. szakasztól, a IV. számú csendőrkerületbe Eperjesre a 2. szakaszhoz és

szamosfalvi Panajott Sándor, III. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a szolnoki 2. szakasz parancsnoka az V. számú csendőrkerülethez Pozsonyba az 1. szakaszhoz.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalmok

legelőkeltebb, legszébb gyártmányok. Ünnepkő, forgatható hangszerek. Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

Dús választék! ELEK és TÁRSA BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi minister úr által:

Soltész Imre és

Schill Ferencz, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli főhadnagyok, előbbi szakaszparancsnoki és oktatótishti, utóbbi szakaszparancsnoki és segédtishti minőségben kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységeért.

Kósa Imre, m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokságbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén 23 éven át kifejtett igen eredményes működéseért.

Máté Miklós, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, 17 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt, de különösen a csendőrbíróságnál töltött 9 évi segédmunkási alkalmazásban kifejtett tevékenységeért.

Ternai Miklós, m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli járásörmester, segédoktatói minőségben huzamosabb időn át kifejtett kiváló szorgalmaért és igen eredményes működéseért.

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Gémesi Márton pótlókerületbeli cz. örmester, mert mint pótlóidomító altiszt, hosszabb időn át való alkalmazása alatt nagy szorgalmat és tevékenységet fejtett ki, alárendeltjeit helyesen és célirányosan befolyásolta és vezette.

Kosztolányi István cz. örmester, mert hét évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, de különösen mint a palicsi fürdő-különítmény parancsnoka oly foku buzgalmat és eredményes tevékenységet fejtett ki, hogy a hatóságok és fürdőző közönség elismerését vívta ki magának, továbbá mert a kerület törzséhez segédmunkási minőségben való vezényeltetése alatt is szorgalmának és jól használhatóságának adta tanujelét.

Előléptettek:

1908. július hó 1-ével:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Garabb Gyula, *Bertalanffy Dezső* és *Csederla Dezső* hadapród csendőr címzetes örmesterek, hadapród örsvezető címzetes örmesterekké; továbbá:

Csáki Lőrincz, *Fülöp Áron*, *Kalmár Antal*, *Csökönyi Imre*, *Márton Lajos*, *Miklós Mózes*, *Koós József*, *Pakulár György*, *Galicza József*, *Bardocz Károly*, *Bodola Mózes* és *Péter Lajos* örsvezetőket, örsvezető címzetes örmesterekké; végül:

Fejér András, *Szoboda Antal*, *Rend Lajos*, *Nagy Izsák*, *Rosonczy Mihály* és *Demeter Péter* címzetes örsvezetőket, örsvezetőkké.

Pénzbeli megjutalmazások.

A m. kir. belügyminiszter ur a folyó évi június hó 9-én és 23-án kelt 64584. és 75503/V. b. szám alatt kelt rendeleteivel a közbiztonsági szolgálat terén ki-

fejtett eredményes működésükért a III. számú csendőrkerület állományába tartozó *Lamos Árpád* járásörmesternek 150, *Szalay Pál* cz. örmesternek 100 és *Földes László* cz. örmesternek 150 korona pénzbeli jutalmat adományozott.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Szűcs Illés, *Papp Sándor*, *Böloni József*, *Kasza János*, *Dósa Ferencz*, *Kiss András*, *Pataki István*, *Balogh Lajos*, *Annus János*, *Pál Imre*, *Pópa János*, *Giszlár Rezső*, *Sztojkov Milán*, *Szabó György*, *Nagy Imre*, *Pilisi Sándor*, *Ruden János*, *Farka János*, *Orosz László*, *Kulesár András*, *Moré János*, *Szántó János*, *Kárászi Gyula*, *Kocsis Ferencz*, *Bárdi Sándor*, *Farkas János*, *Farkas János II.*, *Dobos István*, *Fratilla János*, *Agh Zsigmond*, *Kengyela Gusztáv*, *Turi István* és *Ferencz Géza* csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Horváth József ez. örmester 1 drb., *Schön Henrik*, *Puskás József* és *Németh Mózes* cz. örsvezetők, *Hári József* és *Herczeg Imre* csendőr cz. örsvezetők 3—3 drb. 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Buric Péter cz. örsvezető családi nevét, a m. kir. belügyminiszter urnak folyó évi június 1-én 61830/VI-a szám alatt kelt engedélye alapján *Bán*-ra változtatta.

Házasságra lépett:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Kira János cz. örmester, *Hübner Hedvig*gel, 1908 június 28-án, Pancsován.

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Benedek Fülöp örmester, *Simon Annával*, 1908 június 21-én, Kézdiszentkeresztben. *Klamer György* cz. örmester, *Szakács Bertával*, 1908 június 25-én, Zahiton. *Szász András*, örsvezető, *Mester Elvira*, *Helenával* 1908 június 16-án, Parajdon.

PÁLYÁZATOK.

Egy irodasegédtishti állás a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiakolai osztály. Kérvények a minisztérium elnöki iropájába 1908. évi július hó 31-ig.

Egy főfegyőri állás a márianostrai kir. orsz. letartóztatási intézetnél. Kendő fizetés 1000 korona. Természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Kenyérjárandóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Kertészeti és gazdasági ismeretek. Az igazságügy-miniszterhez címzett kérvények a márianostrai kir. orsz. letartóztatási intézet igazgatóságához 1908 augusztus 4-ig.

A m. kir. Államvasutak szombathelyi üzletvezetőségénél
1 hivatalszolgái,
2 állomásnálhárói,
2 váltókezelői állás

Fizetés 800 korona, a pályázi állásnál 600 kor. Természetbeni egyenruházat, Minden állások a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona napibérrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Ezenkívül:
Az állomásnálhárói állásnál: a vasuti személy- és körbiztonsági szabályzat ismerete.
A váltókezelői állásnál: a váltóüzemi szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete.

Ugyanott
1 állomásfelvigyázói,

Fizetés 1250 korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig 2 kor. napibér.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti alistasági képesítő vizsga. Tíz havi próbaszolgálat. Táviró, forgalmi és kereskedelmi vizsga és felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra.

Kérvények a m. k. Államvasutak szombathelyi üzletvezetőségéhez 1908. évi augusztus hó 9-ig.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaságnál:

1 hivatalszolgái
5 tehervonat kalauzi,
3 váltókezelői,
2 pályázi állás.

Fizetés 800 kor. Valamennyi állásnál 150—300 korona lakbér és természetbeni egyenruházat, a tehervonat kalauzi állásnál ezenkívül mellékilletmény jár.

Minden állások a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona 40 fillér napibérrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban, a pályázi állásnál 2 évi, a többieknél 1 évi próbaszolgálat. Ezenkívül:

A tehervonat kalauzi állásnál: Négy középiskolai osztály. A jelzési és vonatkezelői szolgálatra vonatkozó utasítás ismerete. A váltókezelői állásnál: A jelzési és váltókezelői szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete. A pályázi állásnál: Vizsga letele az idevágó szolgálati és jelzési utasításból.

Ugyanott

Egy pályamesteri állás.

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 300—500 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona 40 fillér napibér.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Szakvizsga letele előtt hat havi, utána két évi próbaszolgálat. Ezenkívül: megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályamesteri vizsga.

Kérvények a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzletvezetőségéhez 1908. augusztus 12-ig.

Egy őrnöki állás Mármaros vármegye turnavizi járásánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Négy középiskolai osztály. Próbaszolgálat. Kérvények Mármaros vármegye főispánjához 1908. évi augusztus hó 5-ig.

Egy őrnöki állás a lippai királyi járásbiróságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és román nyelv tudása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a tomiavári kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus 3-ig.

Egy őrnöki állás a nagyigmándi kir. járásbiróságánál. Fizetés pótlékkal 400 korona. Szabályszerű lakpénz esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat havi előzetes bírósági próbaszolgálat. Kérvények a komáromi kir. törvényszék elnökéhez 1908. aug. 12-ig.

Egy irodatiszti állás a zombori pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 K. Megfelelő lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a zombori pénzügyigazgatóságához 1908. szept. 10-ig. A kérvényben a pályázóknak nyilatkozni kell aziránt, vajjon a kérelem csak ezen állásra vagy ezen állásnak áthelyezéssel való betöltése esetén ezáltal máshol megüresedő állásra is vonatkozik-e.

Egy őrnöki állás a titeli kir. járásbiróságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a kaposvári királyi törvényszék elnökéhez 1908. évi aug. 13-ig.

Egy hivatalszolgái állás a hozovicsi kir. járásbiróságánál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona ruhálatmenny 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a karánsebesi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi aug. hó 22-ig.

Egy őrnöki állás az aranyosmaróti kir. ügyészségénél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az aranyosmaróti királyi ügyészséghez 1908. évi aug. hó 2-ig.

Egy irodatiszti állás a budapesti pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 500 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a budapestvidéki pénzügyigazgatóságához 1908. évi augusztus hó 15-ig.

Egy irodatiszti állás a nyitrai m. kir. pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 520 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nyitrai pénzügyigazgatóságához 1908. évi szept. 7-ig.

Egy járási őrnöki állás a szeghalmi főszolgabírói hivatalnál. Az 1904. évi X. törvényezikben megállapított javadalmazás. Négy középiskolai osztály. Békés vármegye főispánjához címzett kérvények Békés vármegye alispánjához 1908. évi augusztus hó 15-ig.

Öt rendőri állás Tomesvár sz. kir. város főkapitányi hivatalánál. Fizetés 800 korona. Lakpénz 120 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Német nyelvismeret. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények Tomesvár sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalához 1908. évi december hó 31-ig.

Vászon zubbony.

!!Csendőrség előnyben részesít!!

Vászon nadrág.

GERŐ ALADÁR

Csendőr-ing

Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség.

Budapest, VI., Szerecsen-utca 41. sz.

Különféle minőség.

Arjeggzék bérmentesen

Ponton és gyors eljut.